

Samspill mellom offentlig, privat og frivillig sektor – muligheter og utfordringer

Jill Loga

Høyskolen på Vestlandet

Forskningsprosjekter/rapporter (2016/17)

1. «Sosialt entreprenørskap – partnerskap for nye løsninger» (Kvalitativ undersøkelse)
2. «Sosialt entreprenørskap i Norge» (kartlegging + survey)
3. «Frivillighet og forretning» (kunnskapsoversikt)
4. «Samskaping og innovasjon» (kunnskapsoversikt + nettverksskart)

Begrepet forstås og brukes forskjellig

- En nyskapende **enkeltperson**, en gründer og ildsjel
- En type **bedrift/virksomhet** som forener egenskaper fra frivillig og privat sektor og ofte utfører tjenester for offentlig sektor
- Organisasjonsformer tilknyttet en ny form for ansvarlig **økonomi** (sosialøkonomi, delingsøkonomi)
- Et nyskapende **prosjekt** som også kan skapes innen ideelle org. og offentlig sektor

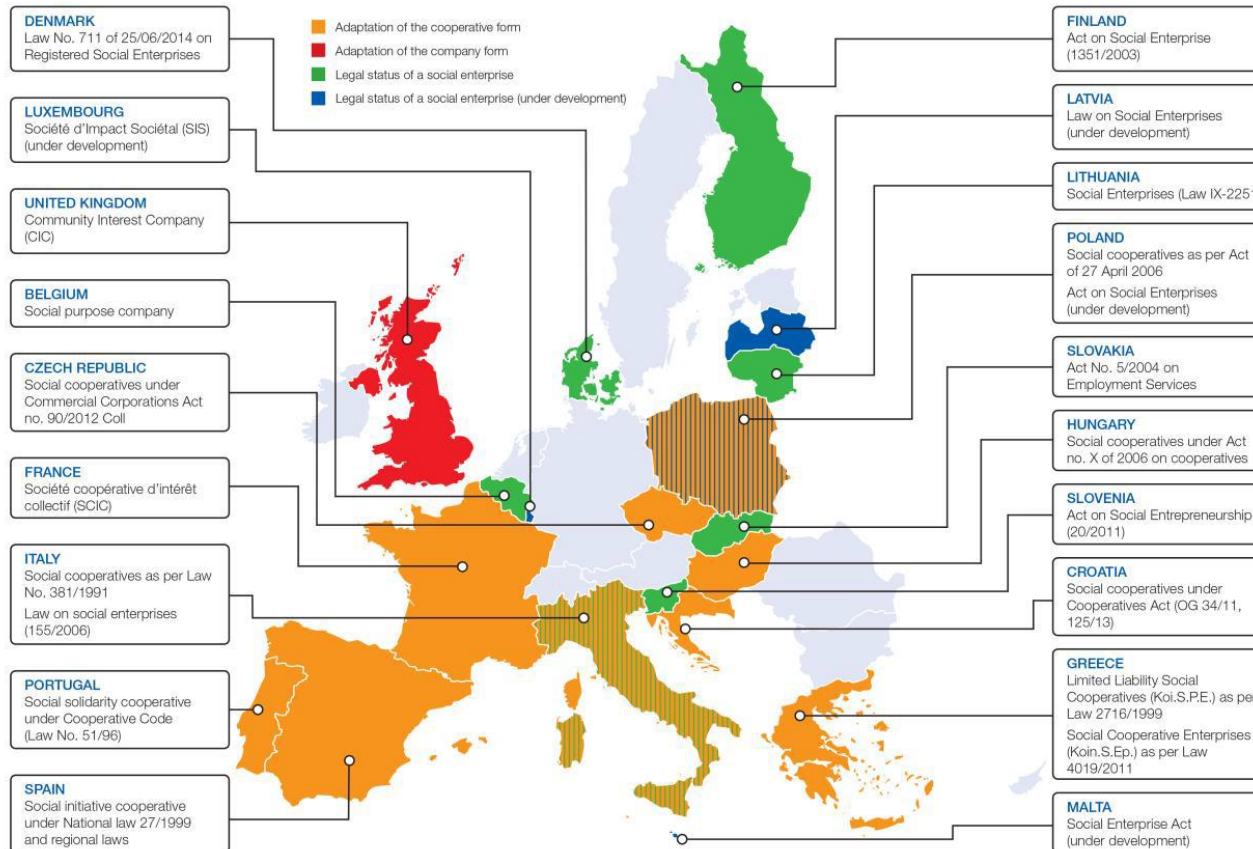
Vår avgrensning

Fire sentrale dimensjoner:

1. Innovasjon og entreprenørskap
2. Sosialt formål
3. Forretningsdrift og kommersielle formål
4. Medborgerskap og demokrati

Kartlegging av sosiale virksomheter i Europa

Variierende organisasjonsform og politisk rammeverk

Grobunn for sosialt entreprenørskap

- Økonomiske forutsetninger
- Velferdsmodellens innretning
- Tradisjoner for ideelt engasjement, og former for organisering i frivillig sektor
- Reformen i offentlig sektor: samordning, samskaping, anbud ol.
- Økonomiske og politiske rammebetingelser for sosial innovasjon

Sosialt entreprenørskap i Skandinavia - inspirasjon fra andre land:

1. Den europeiske kooperativbevegelsen (Frankrike, Belgia, Italia)
2. Innovasjons- og markedsrettet tilnærming i samspill med filantroper og sosiale investorer (USA, GB)

Sosialt entreprenørskap i korporative velferdsmodeller

(Eks. Italia, Frankrike, Belgia)

Katolske land med stor ideell velferdsproduksjon, forsikringsbaserte sosiale ytelser, tradisjon for samvirkeorganisering og solidaritetsøkonomi

→ Finanskrise på 1980-tallet:

- Reduserte offentlig tilskudd til ideelle velferdsprodusenter. Reorienterer seg mot kommersielle inntjeningsmetoder.
- Ny vitalitet i samvirkebevegelsen og fremvekst av nye organisasjoner med tverrsektorielt eierskap

Fremveksten i liberale velferdsmodeller (USA, GB)

Stor grad av ideell og privat velferdsproduksjon, forsikringsbaserte ordninger, behovsprøvde sosiale ytelser, systemer for filantropi

→ Finanskrisen på 1980-tallet:

- Reduserte offentlig tilskudd til ideelle velferdsprodusenter. Reorienterer seg mot kommersielle inntjeningsmetoder
- Utvikling av innovasjonsarenaer. Nyskappings- og gründermiljøer ved universiteter. Tech-bedrifter med fokus på bærekraft og sosialt ansvar. Tilgang på kapital: filantropi, stiftelser og sosial investering.

Om fremveksten i ulike land

- Sosioøkonomiske forhold mest vesentlig for fremveksten: ny finanskriser i 2008, reduksjon i velferdstilbud, økt arbeidsledighet
- Velferdsstatens utforming og omfang avgjørende for behov. Eks WISE-organisasjoner dominerer i mange land
- Varierende tradisjon og politiske holdninger til velferdsblanding: andelen forprofit/nonprofit/not for profit
- Ulik tradisjon for sivil engasjement
  - Solidaritetsøkonomien frembringer hybride org.former (Sør-Europa)
  - Systemer for filantropi gir tilgang til privat kapital (USA, GB)
  - Hva med den nordiske «medlemsmodellen»?

Drivkrefter i Norge

- Politisk og økonomisk tilrettelegging for sosial innovasjon
- Utenforskap: arbeidsledighet, ungdom, eldre, flyktninger
- Velferdsstatens omstilling. Etterspørsel til kommunale tjenester øker i fremtiden uten at det blir mer ressurser
- Reformen i offentlig sektor knyttet til samskaping og innovasjon: lokal forankring, samarbeid på tvers av sektorer, brukermedvirkning, mangfold i tjenestene etc.
- Etablerte frivillige organisasjoner orienterer seg mot kommersielle metoder (og innovasjon)
- Velstandsvekst i den private økonomien, holdninger til filantropi i endring
- Bedrifiers samfunnsansvar, økende ideelt engasjement i privat sektor